

ORDONANȚA NR. 77 DIN 28 AUGUST 2003

Ordonanța nr. 77 din 28 august 2003, pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

EMITENT: GUVERNUL

PUBLICAT IN: MONITORUL OFICIAL nr. 619 din 30 august 2003

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 1 pct. III.11 din Legea nr. 279/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adopta prezenta ordonanța.

ART. I

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2002, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

"Art. 2. - (1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

(2) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

(3) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

(4) Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.

(5) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice tratament advers venit ca reacție la o plângere cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării.

(6) Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.

(7) Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe.

(8) în înțelesul prezentei ordonanțe eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează prin:

a) prevenirea oricăror fapte de discriminare, prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor;

b) mediere prin soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor apărute în urma savârșirii unor acte/fapte de discriminare;

c) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin. (1)-(5)."

2. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

"Art. 4. - în înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare."

3. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

"Art. 9. - Prevederile art. 5-8 nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului angajatorului de a refuza angajarea unei persoane care nu corespunde cerințelor ocupaționale în domeniul respectiv, atât timp cât refuzul nu constituie un act de discriminare în sensul prezentei ordonanțe, iar aceste măsuri sunt justificate obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare."

4. Literele c), d), e), f) și g) ale articolului 10 vor avea următorul cuprins:

"c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare;

d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare;

e) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare;

f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare;

g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace -, cu excepția situației în care aceasta restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare;"

5. La capitolul II, după articolul 19 se introduce secțiunea a VI-a "Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării" cu următorul cuprins:

"Art. 19¹. - Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este autoritatea națională care investighează și sancționează contravențional faptele sau actele de discriminare prevăzute în prezenta ordonanță.

Art. 19². - în exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngădită sau influențată de către alte instituții ori autorități publice.

Art. 19³. - Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei ordonanțe în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

Art. 19⁴. - în vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- a) prevenirea faptelor de discriminare;
- b) medierea faptelor de discriminare;
- c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;
- d) monitorizarea cazurilor de discriminare;
- e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării."

6. Alineatul (1) al articolului 20 va avea următorul cuprins:

"Art. 20. - (1) Contravențiile prevăzute la art. 5-8, 10, art. 15 alin. (1), (3) și (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 și 19 se sancționează cu amendă între 2.000.000 lei și 20.000.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amenda între 4.000.000 lei și 40.000.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate."

7. Alineatul (3) al articolului 20 va avea următorul cuprins:

"(3) Dispozițiile prezentei ordonanțe se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002."

8. Alineatul (4) al articolului 20 va avea următorul cuprins:

"(4) Actualizarea cuantumului amenzilor prevăzute în prezenta ordonanță se va face prin hotărâri ale Guvernului."

9. La articolul 20, după alineatul (4) se introduc alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

"(5) La cererea agenților constatatori, reprezentanții legali ai autorităților și instituțiilor publice și ai agenților economici supuși controlului, precum și persoanele fizice au obligația, în condițiile legii:

- a) să pună la dispoziție orice act care ar putea ajuta la clarificarea obiectivului controlului;
- b) să dea informații și explicații verbale și în scris, după caz, în legătură cu problemele care formează obiectul controlului;
- c) să elibereze copiile documentelor solicitate;
- d) să asigure sprijinul și condițiile necesare bunei desfășurări a controlului și să-și dea concursul pentru clarificarea constatarilor.

(6) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (5) constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 2.000.000 lei și 10.000.000 lei."

10. La capitolul IV, după articolul 24 se introduce articolul 25 cu următorul cuprins:

"Art. 25. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă orice alte dispoziții contrare."

ART. II

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2002 și cu cele aduse prin prezenta ordonanță, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea prezentei ordonanțe în Parlament, dându-se articolelor o nouă numerotare.